

België wijzigt en harmoniseert de toelatingsvoorwaarden voor de IWE (International Welding Engineer) opleiding.

Achtergrond :

De IWE-opleiding is een internationaal geharmoniseerde opleiding die wereldwijd gegeven wordt in meer dan 40 landen. De opleiding staat onder toezicht van het IIW / IAB (International Institute of Welding / International Authorization Board) en moet voldoen aan de richtlijn IAB 252 welke gaat over 'Personeel met verantwoordelijkheid over lascoördinatie'. Naast de IWE opleiding vallen hier ook de Technologist, Specialist en Practitioner opleiding onder, respectievelijk IWT, IWS en IWP. Deze richtlijn geeft gedetailleerd weer welke de onderwerpen zijn die behandeld moeten worden tijdens de opleiding, wat de te verwachten leeruitkomsten zijn, hoe de examens afgenomen moeten worden en ook wat de minimum toelatingsvoorwaarden zijn per opleidingsniveau (IWE, IWT, IWS,...). Eind 2016 waren er door het IIW in totaal, sinds dat het systeem in voege is, meer dan 43500 diploma's IWE uitgereikt (IWT : ongeveer 10000 en IWS : 38000). Het opgezette systeem is ontstaan in Europa en is hier dan ook stevig ingeburgerd maar een sterke groei wordt nu ook vastgesteld in Azië. Zo werden er in 2016 enkel in China 1422 IWE diploma's uitgereikt !

Toelatingsvoorwaarden IWE :

België hanteerde sinds het begin van de opleiding IWE (en daarvoor EWE, European Welding Engineer) als toelatingsvoorwaarde een ingenieursdiploma, vroeger industrieel (ing) of burgerlijk ingenieur (ir), nu een master diploma in engineering (engineering technology of engineering sciences). Het behalen van dit diploma was een absolute voorwaarde voor het kunnen toekennen van het IWE diploma.

In de internationale richtlijn (IAB 252) van het IIW wordt echter als minimum toelatingsvoorwaarde voor IWE opgegeven dat een 'bachelor degree' met een minimale opleidingsduur van 3 jaar voldoende is. Verder wordt er ook verwezen naar het 'EQF 6' niveau als toelatingsvoorwaarde voor de IWE opleiding.

EQF staat voor 'European Qualification Framework' en is een relatief nieuw systeem/kader dat de verschillende opleidingen indeelt in verschillende niveaus. Het EQF systeem bevat 8 niveaus, waarbij niveau 8 overeenkomt met een Dr (PhD), niveau 7 met een master (Msc), niveau 6 met een bachelor (B) enz. Per niveau wordt er ook omschreven wat de te verwachten kennis, vaardigheden en competenties zijn.

Verder heeft ook elk land in Europa (of voor België elke regio) zijn verschillende opleidingen ingedeeld volgens een NQF (National Qualification Framework), of voor Vlaanderen volgens het FQF (Flemish Qualification Framework). Daaruit blijkt dat zowel professionele bachelors als academische bachelors beiden onder FQF niveau 6 vallen en aangezien FQF niveaus overeenkomen met de EQF niveaus, ze dus ook onder EQF 6 vallen. Voor Wallonië is de situatie gelijkaardig.

Situatie in de buurlanden :

In Nederland is de toegangsvoorwaarde voor IWE sinds het begin van de EWE/IWE opleidingen steeds het EQF 6 niveau geweest (HBO / bachelor – opleiding). Het merendeel van de Nederlandse IWE'ers heeft dan ook het EQF 6 niveau als basisopleiding gehad.

In Duitsland is de minimum toelatingsvoorwaarde ook het bachelorsdiploma (bv na een 3 jaar durende opleiding aan een 'Fachhochschule').

Ook Frankrijk heeft een aantal jaren geleden zijn toelatingsvoorwaarden voor IWE geharmoniseerd met de internationale richtlijn.

Bij verdere vergelijking met de andere landen (internationaal), bleek België hiermee één van de weinigen die de toelatingsvoorwaarde voor IWE aanzienlijk hoger (EQF 7, Master) legde dan vereist is conform de richtlijn. Met andere woorden in België waren de toelatingsvoorwaarden voor IWE niet geharmoniseerd met de richtlijn.

Discussie over de Belgische toelatingsvoorwaarden voor IWE :

In België is de BVL (Belgische Vereniging voor Lastechniek, vzw) verantwoordelijk voor de opleidingen en diploma's die onder IIW en EWF (European Welding Federation) toezicht vallen. BVL kijkt na of de richtlijnen door de opleidingsinstellingen (voor IWE : BIL, KULeuven en Technifutur) correct worden toegepast. BVL organiseert de examens en reikt de diploma's uit. Op zijn beurt staat BVL onder toezicht van het IIW en EWF.

De bestaande situatie verdiende op zijn minst een grondige discussie met de belanghebbende partijen in België, in dit geval vertegenwoordigd in de raad van bestuur van de BVL. In de raad van bestuur wordt de Belgische industrie vertegenwoordigd (o.a. door : NMBS, Engie Fabricom, Victor Buyck, MOLcy, ...), de academische wereld en opleidingsinstellingen (KULeuven, UCL, VCL, BIL), keuringsinstanties (Vinçotte) en anderen. Het wijzigen van de IWE toelatingsvoorwaarden naar bachelor (EQF 6) is een belangrijke beslissing, waarover heel wat meningen zijn en waaraan ook voor- en nadelen (pro's en contra's) kunnen verbonden worden.

Om maar meteen met de nadelen of contra's te beginnen bij een harmonisatie van de toelatingsvoorwaarde voor IWE :

- Voor vele huidige IWE'ers komt dit over als een aantasting van de waarde van hun diploma,
- de industrie zal zich moeten aanpassen aan de 'nieuwe' IWE'ers en zal naast het IWE diploma bijkomend moeten specificeren dat er ook een master diploma in engineering vereist is, indien dat nodig is voor het invullen van een bepaalde functie.
- De IWE'er, tot nog toe 'lasingenieur' genoemd zal niet meer per definitie 'ingenieur' zijn. Hierbij moet wel vermeld worden dat de Engelstalige naamgeving 'Engineer' op het diploma, vertaald naar het Nederlands niet enkel 'ingenieur' is, maar veel breder is (vb. technicus, mechanicus,...). Een niet-ingenieur die ook het IWE diploma zou bekomen, kan dus niet zomaar 'lasingenieur' genoemd worden, maar wel 'welding engineer'.

Er zijn natuurlijk ook voordelen en pro's aan te halen bij een harmonisatie van de toelatingsvoorwaarden voor IWE :

- de harmonisatie op zich : België is geen eiland en de industrie is geglobaliseerd. Voorwaarden of beperkingen opleggen die strenger zijn dan in de rest van de wereld, kan beperkend werken voor de industrie en voor personen die wel degelijk de capaciteiten, kennis en competentie kunnen verwerven om lascoördinatietaken op het hoogste niveau uit te voeren, maar niet voldoen aan de door België hogere toelatingsvoorwaarden dan vereist.

- Verder is een geharmoniseerde opleiding pas echt geharmoniseerd als alle facetten ervan dat zijn, dus ook de toelatingsvoorwaarden.

- de omringende landen hebben hun toelatingsvoorwaarden geharmoniseerd. De opleidingsmarkt is 'open' en de niveaus van de opleidingen per land kunnen nu ook eenvoudiger onderling vergeleken worden met het EQF systeem. Dat was jaren geleden niet het geval en de regel was dan ook dat als een Belgische kandidaat student IWE in het buitenland (Nederland, Frankrijk, Duitsland, Verenigd Koninkrijk,...) de IWE opleiding ging volgen, er vanuit dat land aan België werd gevraagd of de betrokken persoon in België de desbetreffende opleiding mocht aanvatten. De toelatingsvoorwaarden voor België golden dus ook voor Belgische kandidaat studenten in het buitenland. Dit komt met het EQF systeem in het gedrang, gezien er nu duidelijkheid is, in officiële documenten (EU, nationaal, regionaal), welke diploma's overeenkomen met welke niveaus (EQF). De noodzaak om dus de instantie van het land van herkomst te contacteren en de toelatingsvoorwaarde te verifiëren voor bv de IWE opleiding, conform de richtlijn, valt daarmee grotendeels weg.

- de industrie kan ook bachelors aanwerven die IWE'er kunnen worden en hiermee het tekort / de krapte aan IWE'ers deels opvangen.

Een belangrijke bedenking hierbij is wel de volgende : bij wijziging van de toelatingsvoorwaarden, wijzigt uiteraard niet de inhoud van de cursus of het niveau van het examen. Deze liggen vast in de richtlijn en worden gecontroleerd door de BVL. Het niveau van de opleiding op zich mag en zal dus niet aangetast worden.

Belgisch compromis :

De situatie zoals ze tot voor kort was met betrekking tot de toelatingsvoorwaarde voor IWE en de pro's, contra's, de bedenkingen en dergelijke, werden tijdens de raad van bestuur van de BVL in mei 2017, grondig en uitvoerig besproken en bediscussieerd. De opties die voorlagen kwamen neer op :

- niets doen en de situatie ongewijzigd laten
- de toelatingsvoorwaarde 1 op 1 overnemen zonder restricties
- of toch een derde mogelijkheid bekijken waar er een extra "kwaliteitsgarantie" kon bekomen worden voor de IWE opleiding.

Na deze grondige bespreking werd unaniem overeengekomen dat de toelatingsvoorwaarden geharmoniseerd konden worden en dat m.a.w. ook bachelors toegelaten konden worden tot de IWE opleiding en het IWE diploma zouden kunnen behalen mits aan de volgende voorwaarden voldaan werd : de kandidaat bachelors moeten een bachelor diploma hebben in 'mechanical engineering' of gelijkaardig. Dus toch voldoende mechanica, berekeningen, elektriciteit, materialenleer enz. hebben

gezien in hun vooropleiding en ze moeten ook voldoende relevante ervaring hebben in de lasindustrie. Een minimum van 5 jaar relevante ervaring werd vooropgesteld.

Deze extra eis geeft de industrie de kans om mensen waarvan zij zelf ervaren dat ze de nodige competenties en vaardigheden bezitten om de functie van lascoördinator op te nemen, op het hoogste niveau, de opleiding IWE te laten aanvatten. De uiteindelijke toelating voor deelname aan de opleiding IWE zal daarbij ook door de BVL afgetoetst worden, zo zal het diploma conform moeten zijn en zal de vereiste 5 jaar ervaring in de lasindustrie gecontroleerd worden aan de hand van een uitgebreide CV / werkdoosier en indien nodig geverifieerd worden door een professioneel interview. Pas als aan deze voorwaarden voldaan is, zal de kandidaat de opleiding kunnen beginnen en het diploma kunnen behalen (na succesvol afleggen van de examens).

Uiteraard kunnen ingenieurs (masters in engineering) nog steeds de IWE opleiding aanvatten, voor hen geldt de eis van ervaring niet, maar ze zullen wel het masterdiploma moeten hebben vóór ze het IWE diploma kunnen behalen.

Deze nieuwe toelatingsvoorwaarden werden door de BVL voorgesteld aan het IIW/IAB in juni 2017 en werden daar goedgekeurd, wat betekent dat ze ook onmiddellijk van toepassing zijn in België.

De exacte formulering van de toelatingsvoorwaarden voor de verschillende opleidingen kunnen ook teruggevonden worden op de website van de BVL : http://www.bvl-abs.be/sites/default/files/access_conditions_directory_for_belgium_iwe_iwt_iws_iwp_july_2017.pdf

Tot slot en ook ter informatie : in België geldt voor de IWT opleiding als minimum toelatingsvoorwaarde een TSO diploma en voor de IWS opleiding een BSO diploma (met 2 of 3 jaar ervaring).